

**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΔΑ:**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ**

**Αθήνα, 24 Δεκεμβρίου 2019
Αριθ. Πρωτ.: Ο ΔΕΑΦ 1178832 ΕΞ 2019**

ΤΜΗΜΑΤΑ Β΄, Α΄

Ταχ. Δ/ση : Καρ. Σερβίας 10
Ταχ. Κώδικας : 101 84 Αθήνα
Τηλέφωνο : 210-33.75.312, 314-16
Fax : 210 – 3375001
E-Mail : d12.b@yo.syzefxis.gov.gr
d12.a@yo.syzefxis.gov.gr
Url : www.aade.gr

ΠΡΟΣ: Ως Π.Δ.

ΘΕΜΑ: Διευκρινίσεις σχετικά με τη διαγραφή/επιστροφή του τέλους επιτηδεύματος οικ. ετών 2012 και εφεξής σε φυσικά πρόσωπα και νομικά πρόσωπα/οντότητες που έχουν κάνει εκπρόθεσμη διακοπή εργασιών.

Με αφορμή προφορικά και γραπτά ερωτήματα που έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία μας, αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Με τις ΠΟΛ. 1149/2012 και ΠΟΛ. 1149/2013 αποφάσεις έχει διευκρινιστεί ότι για τα οικονομικά έτη 2012 και μετά, σε περίπτωση εκπρόθεσμης διακοπής εργασιών με αναδρομική ημερομηνία, το τέλος επιτηδεύματος πρέπει να επιβάλλεται για τον χρόνο (μήνες) λειτουργίας και μέχρι την ημερομηνία διακοπής των εργασιών του φυσικού ή νομικού προσώπου, κατά περίπτωση, στη Δ.Ο.Υ.. Άλλωστε, η μη άσκηση δραστηριότητας αναγνωρίζεται μόνο με υποβληθείσα δήλωση διακοπής εργασιών στη Δ.Ο.Υ., ακόμη κι αν αυτή υποβλήθηκε εκπρόθεσμα.
2. Με το ΔΕΑΦ Α 1109267 ΕΞ 2016/15.7.2016 έγγραφο διευκρινίστηκε ότι από το οικονομικό έτος 2012 και μετά στην περίπτωση εκπρόθεσμης διακοπής εργασιών φυσικών προσώπων με αναδρομική ημερομηνία, τα τέλη επιτηδεύματος που έχουν βεβαιωθεί από την ημερομηνία της αποδεδειγμένης διακοπής των εργασιών που έγινε δεκτή από τη Δ.Ο.Υ. και μετά θα πρέπει να διαγράφονται, ενώ σε περίπτωση που έχει καταβληθεί το τέλος επιτηδεύματος, για την παραγραφή της κατά του Δημοσίου απαίτησης προς επιστροφή αχρεωστήτως ή παρά το νόμο καταβληθέντος χρηματικού ποσού, για τα έτη 2012 και 2013 εφαρμόζονται οι διατάξεις του δημόσιου λογιστικού και με το αριθ. ΔΕΑΦ Α 1019600

ΕΞ2018/1.2.2018 έγγραφο διευκρινίστηκε ότι κατά τη διαδικασία της διαγραφής οι Δ.Ο.Υ. εκδίδουν νέα πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου που δεν περιλαμβάνει τέλος επιτηδεύματος, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 32 του Κ.Φ.Δ., χωρίς την επιβολή κυρώσεων.

Επίσης, με την ΠΟΛ. 1068/2017 εγκύκλιο, αναφορικά με τη διαγραφή του τέλους επιτηδεύματος οικ. ετών 2012 και 2013 σε νομικά πρόσωπα που έχουν κάνει εκπρόθεσμη διακοπή εργασιών, διευκρινίστηκε ότι εφαρμόζονται όσα έγιναν δεκτά με το αριθ. ΔΕΑΦ Β 1145341 ΕΞ 2015/10.11.2015 έγγραφο, ενώ για τις περιπτώσεις όπου το τέλος επιτηδεύματος για το διάστημα μετά την εκπρόθεσμη διακοπή έχει ενδεχομένως ήδη καταβληθεί, για όσα τέλη επιτηδεύματος έχουν βεβαιωθεί και καταβληθεί για τα οικονομικά έτη 2012 και 2013, η τριετής παραγραφή ξεκινά από τον χρόνο καταβολής του, τότε δηλαδή που ήταν δυνατή η δικαστική επιδίωξη του κατά του Δημοσίου, κατ' εφαρμογή του Δημοσίου Λογιστικού.

3. Για τα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1/1/2014 και έπειτα για την επιστροφή του τέλους επιτηδεύματος έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 42 του ν. 4174/2013 με τις οποίες ορίζεται ότι η αξίωση για επιστροφή φόρου, ο οποίος καταβλήθηκε αχρεώστητα παραγράφεται κατά το χρόνο που παραγράφεται το δικαίωμα της Φορολογικής Διοίκησης για έκδοση πράξης προσδιορισμού φόρου, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 36 του Κώδικα αναφορικά με την αντίστοιχη φορολογική υποχρέωση από την οποία πηγάζει η αξίωση προς επιστροφή.

Επιπλέον, με τις διατάξεις της παρ. 43 του άρθρου 72 του ν.4174/2013 ορίζεται ότι εφόσον με την υποβολή τροποποιητικής φορολογικής δήλωσης ή με αυτοτελές αίτημα ή καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο, που αφορά φορολογικό έτος, διαχειριστική περίοδο ή φορολογική υπόθεση μέχρι την έναρξη ισχύος του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, προβάλλεται αξίωση επιστροφής φόρου, για τα σχετικά με την παραγραφή εφαρμόζονται τα ισχύοντα μέχρι τον χρόνο έναρξης ισχύος του Κώδικα.

Επομένως, όσον αφορά σε ζητήματα επιστροφής τέλους επιτηδεύματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων οποιουδήποτε οικονομικού έτους, από το 2014 και προηγουμένως, κατόπιν εκπρόθεσμης διακοπής εργασιών με αναδρομική ημερομηνία και για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες το τέλος επιτηδεύματος για το διάστημα μετά την εκπρόθεσμη διακοπή έχει καταβληθεί, εφαρμόζονται, τα αναφερόμενα στην ΠΟΛ. 1068/2017 εγκύκλιο, περί τριετούς παραγραφής της αξίωσης για επιστροφή αυτού από τον χρόνο καταβολής του, με βάση τις διατάξεις του Δημοσίου Λογιστικού, η οποία εφαρμόζεται και για τα φυσικά πρόσωπα αντίστοιχα.

4. Περαιτέρω, διευκρινίζεται ότι σε περίπτωση τμηματικής καταβολής του τέλους επιτηδεύματος, εξετάζονται και υπολογίζονται ξεχωριστά οι ως άνω προθεσμίες με βάση την ημερομηνία καταβολής του κάθε επιμέρους ποσού.

5. Κατόπιν των ανωτέρω όσον αφορά στα νομικά πρόσωπα και στις νομικές οντότητες, εφόσον έχει γίνει δεκτή από τη Φορολογική Διοίκηση εκπρόθεσμη διακοπή εργασιών, το νομικό πρόσωπο και η νομική οντότητα έχουν πάψει να υφίστανται από την ημερομηνία διακοπής εργασιών και ως εκ τούτου δεν νοείται η επιβολή τέλους επιτηδεύματος. Συνεπώς, στην περίπτωση εκπρόθεσμης διακοπής εργασιών με αναδρομική ημερομηνία, το τέλος επιτηδεύματος πρέπει να επιβάλλεται μόνο για τον χρόνο (μήνες) άσκησης επιτηδεύματος και μέχρι την ημερομηνία της αποδεδειγμένης διακοπής εργασιών που έγινε αποδεκτή από τη Δ.Ο.Υ. και τα τέλη επιτηδεύματος που έχουν βεβαιωθεί από την ημερομηνία αυτή και μετά θα πρέπει να διαγράφονται εφόσον έχει υποβληθεί σχετική αίτηση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Τα ως άνω ισχύουν και για τη διαγραφή τέλους επιτηδεύματος των φυσικών προσώπων, όπως άλλωστε έχει ήδη γίνει δεκτό με τις οδηγίες που παρασχέθηκαν με τα έγγραφα ΔΕΑΦ Α 1109267 ΕΞ 2016/15-7-2016 και ΔΕΑΦ Α 1019600 ΕΞ 2018/1-2-2018, πράγμα που ισχύει και για τα οικονομικά έτη 2014 και προηγούμενα, καθώς δεν νοείται επιβολή τέλους επιτηδεύματος σε μη επιτηδευματία.

6. Σε περίπτωση που, εκ παραδρομής, δεν έχουν γίνει αποδεκτά αιτήματα διαγραφής τέλους επιτηδεύματος, οι φορολογούμενοι θα πρέπει να υποβάλλουν εκ νέου σχετικό αίτημα στις Δ.Ο.Υ.

Προς διευκόλυνσή σας επισυνάπτεται συνοπτικός συγκεντρωτικός πίνακας για κάθε περίπτωση.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ στην οποία ανάγεται η ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΔΙΑΓΡΑΦΗ (σε περίπτωση που έχει βεβαιωθεί αλλά δεν έχει καταβληθεί)	ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ (σε περίπτωση που το τέλος επιτηδεύματος έχει καταβληθεί)
Έως 31/12/2013	ΔΙΑΓΡΑΦΕΤΑΙ με βάση την ΠΟΛ. 1068/2017 εγκύκλιο για τα νομικά πρόσωπα και το ΔΕΑΦ Α 1019600 ΕΞ 2018/1-2-2018 για τα φυσικά πρόσωπα.	ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΤΑΙ, <u>εφόσον</u> δεν έχει παρέλθει τριετία από την ημερομηνία καταβολής του (διατάξεις Δημοσίου Λογιστικού). Σε περίπτωση τμηματικής καταβολής, η τριετία εξετάζεται και υπολογίζεται ξεχωριστά με βάση την ημερομηνία καταβολής του κάθε επιμέρους ποσού.
Από 1/1/2014	ΔΙΑΓΡΑΦΕΤΑΙ με βάση την ΠΟΛ. 1068/2017 εγκύκλιο για τα νομικά πρόσωπα και το ΔΕΑΦ Α 1019600 ΕΞ 2018/1-2-2018 για τα φυσικά πρόσωπα.	ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΤΑΙ, με βάση την παρ. 4 του άρθρου 42 του ΚΦΔ (ν. 4174/2013).

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ Α.Α.Δ.Ε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Αποδέκτες πίνακα Γ΄
2. Επιχειρησιακή Δ/ση ΣΔΟΕ Αττικής & Επιχειρησιακή Δ/ση ΣΔΟΕ Μακεδονίας
3. Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Γραφείο κ. Υπουργού Οικονομικών
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού Οικονομικών
3. Αποδέκτες πινάκων Α΄, Β΄ (εκτός των αριθ.1 και 2 αυτού), Ζ΄, Η΄, Θ΄, Ι΄, ΙΒ΄, ΙΓ΄, ΙΔ΄, ΙΕ΄, ΙΣΤ΄, ΙΖ΄, ΙΗ΄, ΙΘ΄, Κ΄, ΚΑ΄, ΚΒ΄ και ΚΓ΄
4. Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, Γενική Δ/ση Αγοράς, Δ/ση Εταιρειών, Πλ. Κάνιγγος, Τ.Κ. 101 81, Αθήνα
5. Υπουργείο Οικονομικών, Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ), Βουλής 7, Τ.Κ. 10562, Αθήνα
6. ΔΤΔ – Εγκεκριμένοι Οικονομικοί Φορείς
7. Περιοδικό «ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ»

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.
2. Γραφείο κ. Γενικού Δ/ντή Φορολογικής Διοίκησης
3. Γραφεία κ.κ. Γενικών Δ/ντών
4. Δ/ση Νομικής Υποστήριξης
5. Αυτοτελές Τμήμα Συντονισμού Μεταρρυθμιστικών Δράσεων και Επικοινωνίας
6. Δ/ση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας – Τμήματα Α΄, Β΄